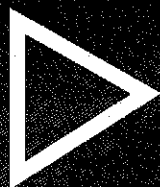

**Stedelijk
Museum**

BUREAU

AMSTERDAM

NO 66

ROZENSTRAAT 59 / 1016 NN AMSTERDAM

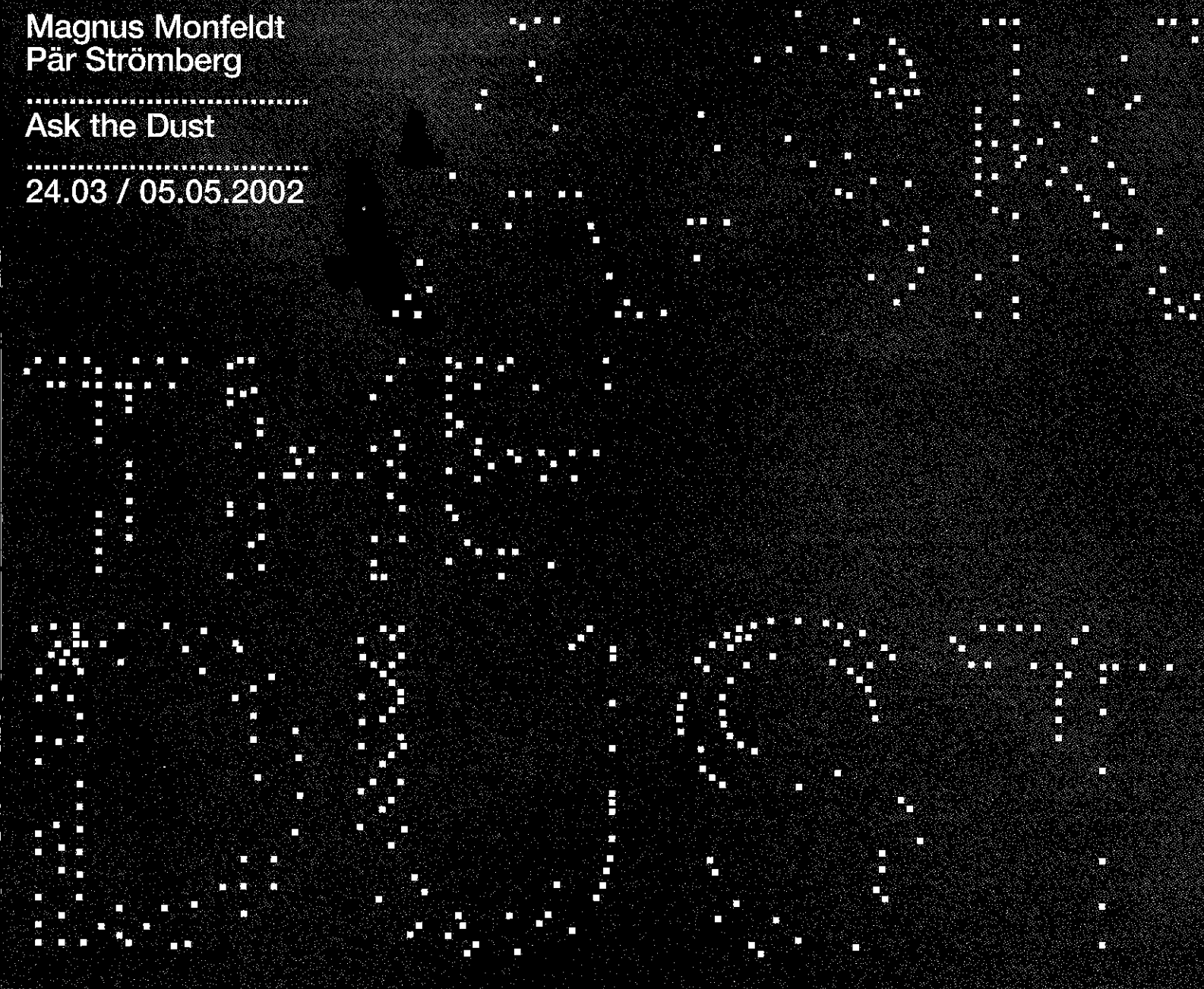
TEL 31(0)20 4220471 / FAX 31(0)20 6261730

WWW.SMBA.NL / MAIL@SMBA.NL

Magnus Monfeldt
Pär Strömberg

.....
Ask the Dust

.....
24.03 / 05.05.2002

VRAAG HET AAN HET STOF

Stof kun je niets vragen. Tenminste, het kan natuurlijk wel, je kunt alles vragen, aan wie of wat je maar wilt, maar je mag er niet altijd van uitgaan dat je antwoord krijgt.

Stof vliegt op, het dwarrelt weg, het heeft geen mond; het spreekt jouw taal niet en maalt daar ook niet om.

Door de taal die door de lucht vliegt ga je anders over je eigen taal denken. Bomen; bergen; rivieren; allemaal bevatten ze geheimen die alleen een enkeling ontdekt en die de meeste mensen verwarren. Het kan lang duren voor je de beste taal vindt om zulke geheimen te begrijpen. Soms vergen geheimen een geheimtaal.

Soms loop je door een stad of bos en doet alles wat je ziet je aan jezelf denken; alsof de wereld bestaat om te weerspiegelen dat jij er rondloopt. Maar schrap jezelf uit het geheel en een landschap wordt ondoorgrondelijk.

Het getuigt van hoogmoed tegenover een plaats – om met behulp van één taal, die jij begrijpt, een plaats te beschrijven die niets met jou te maken heeft. En wat valt er trouwens te begrijpen? Een landschap is immers alleen maar een plaats die is ontstaan door explosies die zich een eeuwigheid geleden hebben voorgedaan. Natuurlijk, zodra ergens mensen leven en sterven, die steden bouwen, het land bewerken, de aarde verdelen, bossen planten, rivieren afdammen en de lucht vervuilen, wordt daar een nieuw soort mystiek, een nieuw soort taal geschapen. Opgebouwd, zoals elk goed mysterie, uit vragen die we amper weten te verwoorden. Met de hoogmoed van goden laten wij iets, een plaats, maar zelden gewoon met rust. We moeten hem een naam geven, want dan wordt hij van ons; (ouders geven kinderen een naam). Een plaats die in duizenden jaren is ontstaan kan in een oogwenk worden weggevaagd. Wel leeft de geest van zijn contouren en vergeten ervaringen misschien in zijn nieuwe gedaante voort.

Wie weet?

Wie hiërachter wil komen, zal er zelf achter moeten komen; behandel alles als aanwijzing; en je jezelf als rechercheur. De natuur is een belabberd alibi, die is er altijd, overal, maar je mag er niet per se van uitgaan dat ze de waarheid spreekt in de zin die jij onder dat woord verstaat. Stof, de lucht, de wind, bomen, de zee – ze zijn allemaal op elk moment verbonden. Hun macht is onzichtbaar. Ze geven je geen duidelijke steun, maar als je die nodig hebt kunnen ze er zomaar wel eens zijn. Meestal is alles wat je van hun aanwezigheid ziet de uitwerking die ze op dingen hebben: zoals de wind waait en het stuifmeel rondzwerft; zoals stof zich neervlijt als zijde op een warme huid; zoals een windje een warme wang kan verkoelen; zoals een boom je tegen van alles kan beschutten. Maar de natuur is ongrijpbaar: de vloed glijdt onmerkbaar het land op; een boom groeit onzichtbaar als haar; een bloem wordt begraven en komt dan weer tot bloei.

ASK THE DUST

You can't ask dust a thing. Or rather, of course you can, you can ask anything or anyone whatever you like, but you can't always assume you'll get an answer.

Dust flies up and away, it drifts off, it doesn't have a mouth; it doesn't speak your language and it doesn't care.

The language that flies through the air makes you think differently about your own language. Trees; mountains; rivers; all contain secrets only some people discover and most are bewildered by. Finding the best language to understand such secrets can take a long time. Sometimes secrets require secret languages.

Sometimes you can walk through a town or a forest and everything you see reminds you of yourself; as if the world exists to mirror your passage through it. But take yourself out of the equation, and a landscape becomes inscrutable.

It is an arrogant thing to do to a place - to employ one language, one that you understand, to describe a place that has nothing to do with you. And what is there to understand, anyway? Surely a landscape is just a place built from explosions that happened lifetimes ago. Of course, once people live and die in a place, build cities, farm the land, dissect the earth, plant forests, dam rivers and pollute the skies a new kind of mystery, a new kind of language is created. One built, like all good mysteries, from questions we hardly know how to articulate. With the arrogance of gods we rarely let something, some place, simply be. We have to name it, so

De enige stoffige landschappen zijn warm; het soort dat opwekt tot een roes. Ik kan me geen stof in een koel bos voorstellen; als reuzenbezems zouden de bomen het wegvegen. Stof in een stad kan je verstikken. In de woestijn smaakt het stof schoon.

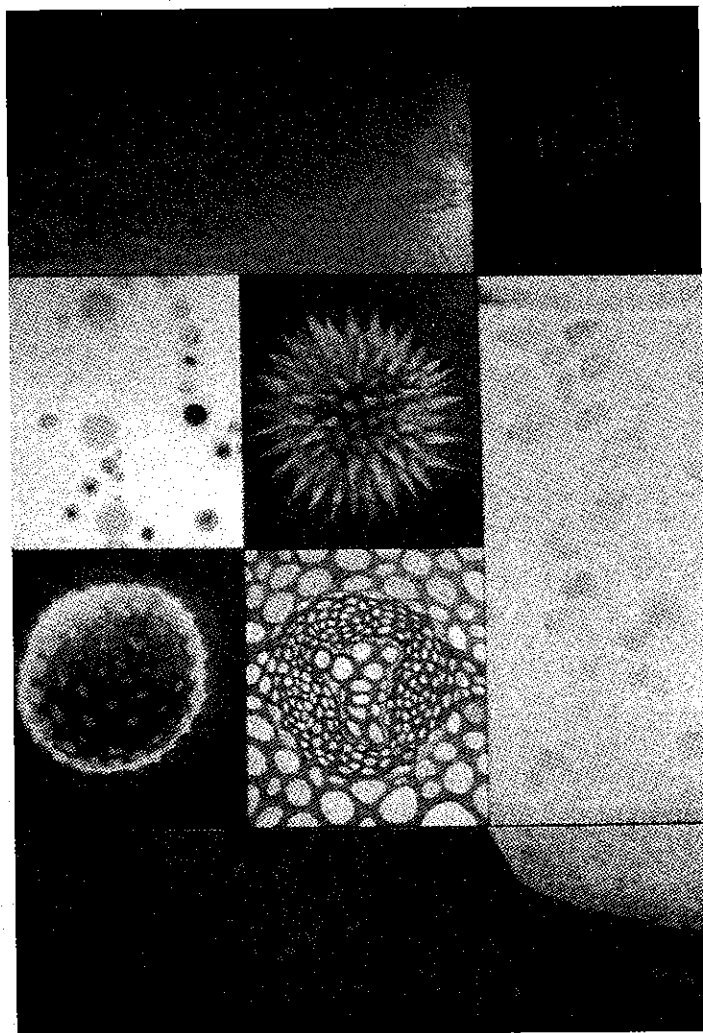
Wat zou je het stof vragen, als dat kon?

Het is een groot reiziger. Je zou het kunnen vragen om je verhalen te vertellen over alles wat het heeft gezien.

Of je zou het om raad kunnen vragen en troost kunnen putten uit zijn stilzwijgen; een stilzwijgen dat indruk wekt dat alles mogelijk is.

In een pessimistische bui zou je het misschien iets vragen in de wetenschap vooraf dat je geen antwoord zult krijgen. Misschien vind je het stilzwijgen wel prettig; misschien bevestigt het de ingeboren onverschilligheid van de wereld; misschien bevestigt het je ergste angsten over je isolement; over het feit dat het veel werk vergt om iets te leren, en nog meer verbeeldingskracht.

Maar vreemd genoeg kan dat soort wetenschap een geruststelling zijn.

Stof wordt, als zoveel dat wij kennen en begrijpen, gevormd uit overblijfselen; haar, huid, kleding, stenen, bomen, dieren, auto's; eens vertrouwde dingen die je niet meer thuis kunt brengen, die van gedaante zijn veranderd en daarbij iets anders zijn geworden. Stof tot stof; mensen komen schijnbaar uit het niets, beroeren je en gaan dan weer weg, of dood, en keren zo in zekere zin tot niets terug. Maar hun niets heeft ditmaal wel een vorm.

Buiten moet je om hun afwezigheid – het niet-weten waar ze zijn gebleven – wel eens huilen, maar je stem gaat in de atmosfeer verloren en dus doe je er het zwijgen toe, al besef je met pijn in het hart dat er iets verloren is. Fraai dansen dode sterren aan de zwarte hemel; wat zij eens kenden is ook lang geleden al verloren. Herinneringen zijn als stof; iets wat ontstaat als dingen uiteenvallen maar niet helemaal verdwijnen. De lucht, een lichaam, een landschap; het één gemaakt van het ander; mijn lichaam, jouw landschap; het één voedt zich met het ander.

Mijn huid, vol van de lucht en voornamelijk water, dat ten slotte allemaal zal verdampen; schone witte beenderen liggen als zinnen her en der in een woestijn.

Het kan een troost zijn als je de vernietiging beschouwt als een zaak van lucht en stof; van terug in de wereld waaien; van alleen daar neerdalen waar de wind gebiedt. Van argeloos boven de zee drijven.

Wie schrijft of denkt over de kunst die iemand anders maakt wordt een soort rechercheur: je zoekt naar aanwijzingen; je probeert drijfveren te begrijpen; je probeert niet al te zeer te worden afgeleid door iets wat er is niet is maar je probeert ook de context te begrijpen waarin de schepping van de kunstenaar tot stand kwam. Je moet geloven dat de buitenkant van dingen betekenis kan inhouden; je moet ook geloven dat objecten magisch kunnen zijn; dat dingen in een oogwenk of in het spel van de verbeelding tot iets kunnen worden omgevormd wat oenschijn-

we can own it; (parents give children names). A place that took thousands of years to evolve can be wiped out in a moment. Perhaps the ghost of its contours and forgotten experiences live on in its new incarnation. Who knows?

You want to work it out, then you have to work it out for yourself; treat everything like evidence; yourself as a detective. Nature is a lousy alibi, it's always there, everywhere, but you can't necessarily trust it to tell the truth in the way that you understand the word. Dust, the air, the wind, trees, the sea - all are connected, at every moment. Their power is invisible. They won't give you any obvious support, but sometimes, they just might happen to be there when you need it. All you tend to see of their presence is the effect they have on things: the way the wind blows and pollen migrates; the way dust settles like silk on warm skin; the way a breeze can cool a hot cheek; the way a tree can shelter you from all manner of things. But nature is elusive: tides slip up to the land imperceptibly; a tree grows as invisibly as hair; a flower is buried and then it blooms.

The only dusty landscapes are hot ones; the kind that encourage deliriums. I can't imagine dust in a cool forest; like giant brooms the trees would sweep it away. Dust in a city can choke you. In the desert the dust tastes clean. What would you ask dust, if you could? It's a great traveller. You could ask it to tell you stories about the things it had seen. Or you might ask its advice and gain comfort from its silence; a silence that suggests anything is possible. If you were of a pessimistic frame of mind, you might ask it something with the fore-knowledge that you won't get an answer. The silence might please you; it might con-

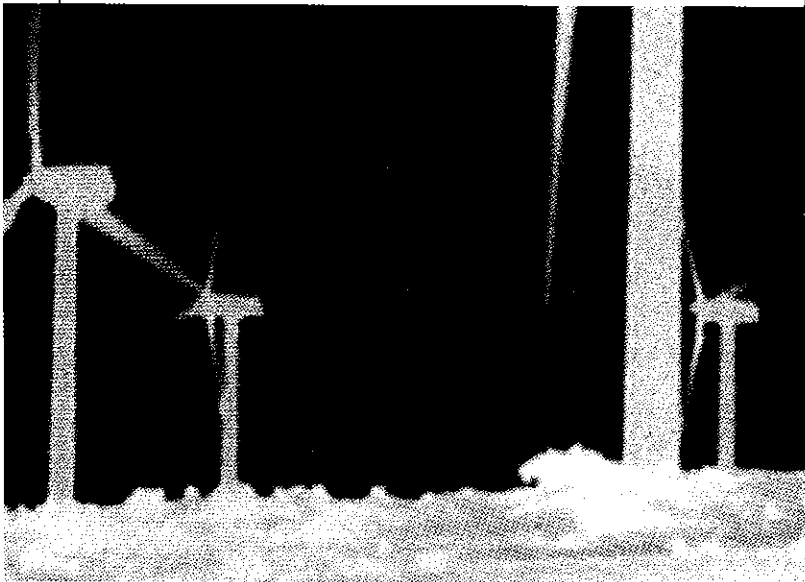
firm the innate indifference of the world; it might confirm your worst fears about your isolation; of the fact that learning anything takes a lot of work, and even more imagination. Strangely, however, such knowledge can be reassuring.

Dust, like so much we know and understand, is created from the residue of things; hair, skin, clothes, rocks, trees, animals, cars; things once familiar that you can no longer identify, that in the act of transformation have become something else. Dust to dust; people seemingly come from nowhere, touch you and then they leave or die and so, in a sense, return to nothingness. But this time, their nothingness has a shape.

Outside, their absence - the not-knowing where they have gone - can make you howl, but your voice gets lost in the atmosphere and so you become silent but your heart aches with the knowledge that something is lost. Dead stars hover beautifully in the black sky; what they once knew was also lost long ago. Memories are like dust; something created when things dissolve but won't quite disappear. The air, a body, a landscape; one made from the other; my body, your landscape; each feeds off the other. My skin, full of the air and mainly water, all of which will eventually evaporate; clean white bones litter a desert like sentences.

It can be comforting if you think of annihilation in terms of air and dust; of being blown back into the world; of settling only where the wind dictates. Of drifting above the sea, unknowing.

Writing or thinking about the art that someone else makes turns you into a kind of detective: you look for clues; you try and

lijk losstaat van het oorspronkelijke voorwerp. Maar je moet ook proberen niet te veel te veronderstellen; wat je in deze objecten leest is veranderlijk; zowel in de kunst als in de natuur kan een idee zich een tijdje in je ophouden maar uiteindelijk staat er niets vast; wat je begrijpt hangt er altijd vanaf waar je vandaan komt en waarnaar je op zoek bent.

Archeologen zoeken aanwijzingen in het landschap en worden schrijver. Ze noteren het verhaal van het verleden en gebruiken daarbij voorwerpen als hun alfabet. Maar weten archeologen wel echt wat ze zoeken voordat ze het gevonden hebben? Weet iemand dat?

Bepaalde landschappen sporen tot een bepaalde vertrouwelijkheid aan. Ze leven even sterk in je verbeelding als in tijd en ruimte. Je kunt ervan dromen en ze duidelijk zien en ruiken, ook als ze voor niemand anders bestaan. Je kunt je hele leven hopen dat je zo'n plaats vindt en als dat je dan lukt, kun je wel huilen van blijdschap.

Als je je door een landschap beweegt dat je aanspreekt, dan voelt dat meegaand, zelfs in het donker. Daarvoor is geen rationele verklaring; het heeft niets met het uiterlijk te maken; hoe fraai er het landschap, hoe onvriendelijker het soms kan zijn. Ik heb een vriend gehad die niet tegen groene zachte heuvels kon; daar kreeg hij een claustrofobisch gevoel van. Hij hield van verre meren en woestijnen; hij zag graag waar hij heen

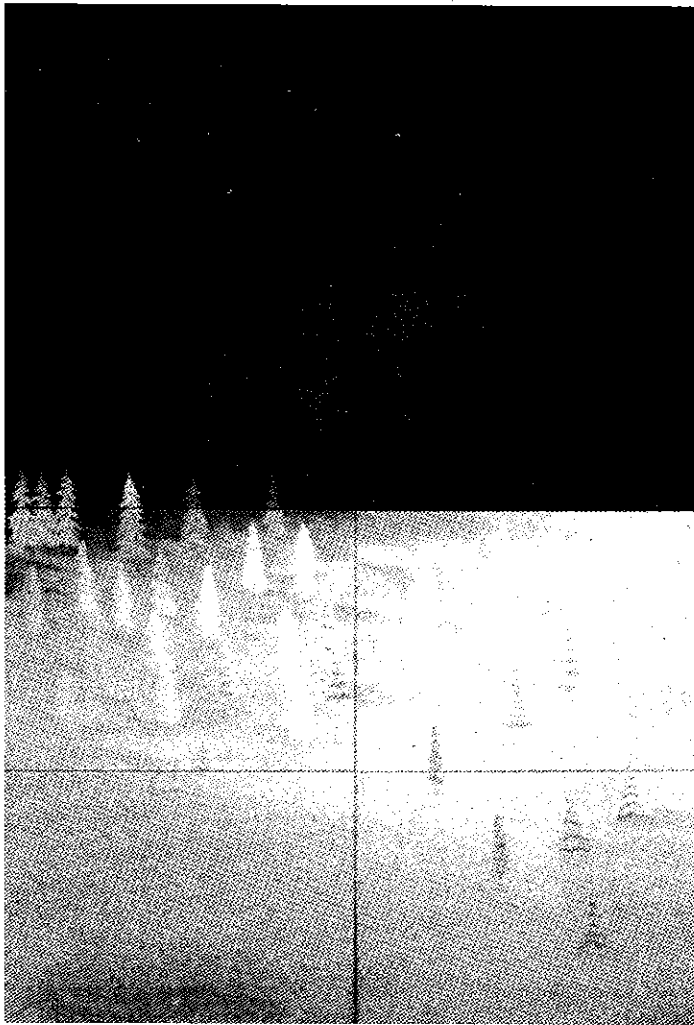
ging. Een vrouw die ik ken gaf voor alles de voorkeur aan bossen en dalen; ze vond het een fijn gevoel om in haar slaap dicht tegen iemand aan te liggen. Voor mij is de meest geruststellende plaats op de wereld als ik op een strand zit en over zee uitkijk. Ik weet niet waarom. Het heeft iets met leegte te maken, ook al is een oceaan niet leeg.

Misschien heeft dit allemaal met geesten te maken; de opeenhoping van energie van de dieren en mensen die je op deze plaats vooraf zijn gegaan. Misschien heeft te maken met de herinneringen die in steen en aarde besloten liggen; misschien is de wind ergens vandaan gekomen waar overvloed en geluk heerst. Misschien wordt de aarde besmeurd en je bewustzijn doordrenkt door de wanen van mensen en dieren die je nooit hebt ontmoet. Je vraagt je af wat zo'n plaats je te bieden heeft. Als hij je aanspreekt, weet je één ding; je vindt troost en je weet niet echt waarom.

Je zou in een veld of bos of woestijn kunnen worden vermoord en niets zou daarvan opkijken. De natuurlijke wereld is in wezen een onaandoenlijke plaats. Dat kan een benauwend gevoel geven; de volstrekte onverschilligheid van de natuur jegens haar bewoners. Maar het kan ook een bron zijn van troost; onverschilligheid als een soort welwillende aanvaarding; een plaats die je niet veroordeelt, wat je ook doet.

Jennifer Higgin

Pär Strömberg, *Death & Solution*, 2001-2002, oil on canvas, 280 cm x 190 cm, (8 pieces)

understand motivations; you try not to get too distracted by anything that isn't there but you also try to understand the context that created what the artist has made. You have to believe that the surface of things can contain meaning; you also have to believe that objects can be magical; that in the blink of an eye or in the play of an imagination things can be transformed into something that may not obviously have any bearing on the original object. But you also have to try and not assume too much; what you read in these objects is fluid; in art as in nature, an idea may stop for a while inside you but ultimately nothing is fixed; what you understand always depends on where you have come from and what you are looking for.

Archaeologists look for clues in the landscape and become writers. They write up the story of the past using objects as their alphabet. But do archaeologists really know what they are looking for until they have found it? Does anyone?

Certain landscapes encourage a certain intimacy. They live as intensely in your imagination as they do in time and space. You can dream of them and see them and smell them clearly even if they do not exist for anyone else. You can live your life hoping you'll find a place like this and when you do, you could weep for joy.

As you move through a landscape you connect with, it feels accommodating, even in the dark. There is no rational explanation for this; it has nothing to do with looks; sometimes the prettier the landscape the more unfriendly it can be. I had a friend who couldn't bear green soft hills; they made him feel claustrophobic. He liked remote lakes and

deserts; he liked to see where he was going. A woman I know preferred forests and valleys more than anything; she liked the feeling of being held close as she slept. I find sitting on a beach and looking out to sea the most reassuring place in the world. I don't know why. It's something to do with emptiness, even though an ocean isn't empty.

Perhaps all of this has to do with spirits; the accumulation of energy from the animals and people who have moved through this place before you. Perhaps it has to do with the memories that rocks and dirt contain; perhaps the wind has blown in from somewhere abundant and happy. Perhaps hallucinations of people and animals you have never met stain the earth and seep into your consciousness. You wonder what such a place can offer you. If you connect with it, you know one thing; you are comforted and you don't really know why.

You could be murdered in a field or a forest or a desert and nothing would blink. The natural world is essentially an impassive place. This can feel horrifying; the absolute indifference of nature to its inhabitants. But it can also be a source of comfort; indifference as a kind of benign acceptance; a place that doesn't judge you, no matter what you do.

Jennifer Higgin

Pär Strömberg, *Rivalry & Retribution*, 2001-2002, oil on canvas, 280 cm x 300 cm, (16 pieces)

we have to name it, so

Biografie

MAGNUS MONFELDT

1973, Avesta, Zweden

Kävesta FHSK, Örebro,
1993 - 1994
Pernby's Painting School,
Stockholm, 1995 - 1997
Gerrit Rietveld Academie,
Amsterdam 1997 - 2000
Sandberg Instituut,
Amsterdam, 2000 - heden

SOLOTENTOONSTELLING
1997 Konsthallen Avesta

GROEPSTENTOONSTELLINGEN

1998 *Het Bos van de Kunstbomen*, Nieuwmarkt, Amsterdam
1999 *Park of the Future*, Westergasfabriek, Amsterdam; *Bug Projects*, diverse lokaties, Amsterdam; *Glamour*, Gallery 1646, Den Haag; *E 28*, Niggendijker, Groningen, (met Dr. Broadcast)
2000 *Doel Zonder Oorzaak*, Paradiso, Amsterdam, *New Year's Eve* 2000 (with Dr. Broadcast); *Graduation Show*, Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam; *Zoveel*, Arti et Amitticae, Amsterdam, (with Dr. Broadcast); *Move It!*, Montevideo TBA, Amsterdam
2001 *Voorbij de Zonegrens*, video in stadsbussen, Utrecht; *Video Show*, Kunsthalle M3, Berlijn
2002 *Viewfinder*, Lokaal 01, Antwerpen, *A Haunted House of Art*, Outline, Amsterdam

PÅR STRÖMBERG

1972, Örebro, Zweden

Kävesta FHSK, Örebro,
1993 - 1994
Örebro College of Art,
1994 - 1996
Gerrit Rietveld Academie,
Amsterdam, 1996 - 1999

SOLOTENTOONSTELLING
2002 Örebro Konsthall,
Örebro

GROEPSTENTOONSTELLINGEN

1995 *Megalomania*, verschillende lokaties, Örebro & Denver, Zweden en VS.; *Liljevalchs Vårsalong*, Liljevalchs Konsthall, Stockholm
1996 *Liljevalchs Vårsalong*, Liljevalchs Konsthall, Stockholm; *Morte - Om döden*, Konsthallen, Örebro.
1997 *Mariabilder*, Nikolaikyrkan, Örebro; *Liljevalchs Vårsalong*, Liljevalchs Konsthall, Stockholm
1998 *Dialog - i rummet*, met J. Ohlsson en G. Orozco, Konstmuseet, Örebro
1999 *The Personal, BUG*, Galerie de Parel, Amsterdam; *Eindexamen tentoonstelling*, Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam
2000 *M.A.I.S.*, Kulturbunker, Keulen, Duitsland; *Jonge Schilders*, Reflex Gallery of Modern Art, Amsterdam; *Länssalongen 2000*, Konstfrämjandet, Örebro; *For Real*, Gemeentelijke Kunstaankopen 2000, Stedelijk Museum, Amsterdam
2001 *Art-Rotterdam/Loerakker Galerie*, Rotterdam; *Centered*, Loerakker Galerie, Amsterdam; *Art-Twente 3/Loerakker Galerie*, Hengelo; *Onbetaalbaar Goed*, Loerakker Galerie, Amsterdam
2002 *A Haunted House of Art*, Outline, Amsterdam

Nieuwsbrief

U kunt zich abonneren op de Nieuwsbrief van Bureau Amsterdam. Als u € 11,35 overmaakt op girorekening 4500092 t.g.v. Dienst Museum voor Moderne Kunst te Amsterdam onder vermelding van 'Nieuwsbrief Bureau Amsterdam' krijgt u de Nieuwsbrief een jaar lang toegestuurd. U ontvangt dan tevens de uitnodiging(en) voor de openingen.

Schrijf in op de gratis Engelstalige *Digital Newsletter* van Bureau Amsterdam via www.smba.nl

Colofon

Samenstelling tentoonstelling en redactie
Nieuwsbrief: Martijn van Nieuwenhuizen
Tekst: Jennifer Higgie
Assistentie/PR: Bart van der Heide
Secretariaat: Jan Meijer
Assistentie secretariaat: Christina Küster, vrijwilliger
Vormgeving: Mevis & Van Deursen
Druk: Rob Stolk, Amsterdam
Vertaling: Rien Verhoef

Met dank aan: Stichting Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst, Amsterdam; Ambassade van Zweden, Den Haag; Nivo-Schweitzer Foto & Video, Amsterdam; Lisa Pesak; Chemical Warfare; 3D-Animator: Nico Knudsen, Mediastation Stockholm; We Have to Talk About It; The Archeologist: Niklas Groop; Assistant / driver: Petri Lehto; Sound & music: Marc Driessen, Felix Maginn, Jonas Ohlsson, Camera / editing: Magnus Monfeldt, Craftsman studio: Nick Renshaw; Jenny Sandström en de familie Strömberg.

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Rozenstraat 59
1016 NN Amsterdam
tel. +31 (0)20 4220471
fax. +31 (0)20 6261730
e mail: mail@smba.nl
internet: www.smba.nl
geopend van di t/m zo,
11.00 - 17.00 uur

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam is een activiteit van het Stedelijk Museum, mogelijk gemaakt door de Gemeente Amsterdam en de Stichting DOEN (postcode-loterij /sponsorbingoloterij).

Volgende tentoonstelling

MATTI BRAUN

12 mei - 23 juni 2002

Outside

In het Institute of Contemporary Arts London;
DE RIJKE / DE ROOIJ
3 FILMS
31 mei - 14 juli 2002